

TORONTÁL

Ára: 75 para	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) a. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára: 75 para
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Irodalmi hitviták.

Ady Endre sugárzó genie-je körül négy évvel a költő halála után Budapesten még mindig élénk hadakozás folyik s még egyre tart a zűrzavaros láрма amiatt, vajjon a halhatatlanság glóriája joggal vagy jogtalanul ragyog-e az elaludt költő fehér homloka körül? Destruktív volt-e vagy konstruktív, erkölcsös volt-e vagy vérszesen immoralis, szerette-e vagy gyűlölte fajtáját, hazáját, a földet, amelyből sarjadt? Ady Endre a sir ólén álmodik és örökre elmúlt ajka helyett csak lázasan vergődő, nyugtalan és égő ritmusai válaszolnak a türelmetlen vádakra, válaszolnak annak, akinek lelke forró kapcsolatban össze tud olvadni a teremő erő örök kisugárzásával.

Destruktív volt-e vagy konstruktív? Szárnyaló, szent sorokkal ostromolja a szépség csucsait, reszkető szárnyakon viszi a szíve párolgó vérével megérett igazságokat a napfény felé — lehet-e tehát vitatható szempont, hogy a politika napi jelszava szerint valamely állásfoglalása megfelel-e a ma vagy a tegnap tömeghangulatának? Erkölcsös volt-e vagy immoralis? Shakespearei mélység és nietzschei intuíció jellemzi gondolattermő munkáját és ebben az egyetemes világlátásban minden kítőző indulat, minden felszárnyaló érzés csak igaz lehet, mert egyetlen értékmérője a halhatatlanság meg nem határozható megsegítése. Lehet-e erkölcsös vagy immoralis a zugó, sístergő, forró lávaömlés, lehet-e a közmorál szempontjából figyelni a virág szirmokba borulását? Szerette-e vagy gyűlölte fajtáját? Minden gondolat-ébredése hangulatának sötét elborulása, kedélyének meleg felvirradása elválaszthatatlanul egy a magyar faj lényegével, — ezt tudta, ezt vallotta szent önkínzással, felszabadító fájdalom-érzéssel minden muzsikás, fuldokló, igaz magyar sorában, — gyűlölhette-e hát fajtáját, lelkét, geniejét, önmagát? Gyűlölhette-e a földet, amelyből sarjadt, mint rozmaring a vén Szilágyság áldott kertjeiben?

Nincs áldás azon a hasztalan törekvésen, hogy a végtelen magasságokban lebegő fényre árnyék boruljon A genie nemcsak életében rakoncátlan, hanem a testi halál után is a halhatatlanság örök régióiban. Jelszavak durva lasszó-jával meg nem fogható, kicsinyes, törpe okoskodások játékmértékével meg nem mérhető. A halott költő életrajzírója mesélhet nekünk érde-

kes részleteket elmúlt testiségének történetéből, de a porhüvelyből kiszakadt eszményiség már nem ítéltető meg az emberféreg gyarló életértékelése szerint.

Ady Endre eszménye finomult és a magyar lélek ma már ösztönös megérzéssel tudja és vallja, hogy

ez az eszmény a magyar Géniusznak lelkéből lelkedzett, legszebb hajtása. Hiába dunnak hát pártos viszályok a halott költő körül. Emlékét, lényét minden kicsinyes támadással szemben örökké zengő, szent és misztikus versütemek védik meg. (b. l.)

A választási harc hullámai.

A „Politika“ a bánági magyarokról.

— A „Torontál“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 23.

Az ideai választási harcok programjukkal lényegesen eltérnek az eddigi választásoktól. Lapesevity Dragisa, volt szocialista vezér a „Politika“ mai számában feltűnést keltő vezércikket írt, amelyben a kiváló publicista többek között azt mondja, hogy a bekövetkezendő parlamenti választások azért vannak, hogy a népek alkalmat adjon a döntésre, megtartani kívánja-e alkotmányát jelenlegi formájában, vagy pedig revízióját követeli. A cikkíró szerint a kérdés felett még a mostani választások sem döntenek, mert a pártok nem informálják kellőképpen a népet, hogy voltaképpen mit is akarnak. Egyedül két párt, a Pasity-féle radikális és a Pribisevity-féle demokrata-párt az, amely az alkotmányhoz való ragaszkodását tüzte ki programja legelejére és Protity Sztóján táborá az, mely nyíltan hirdeti a revíziót.

A választási harcok március tizenhétedikének közeledtével újult erővel folynak. Boszniában és Hercegovinában a Spaho-esoporton kívül igen élénk agitációt fejt ki Ra-

dity parasztpártja. A Sarajevo környékén letelepedett magyar és német kolonisták legnagyobbbrészt szintén Radityékat támogatják s csak kisebb töredékük csatlakozott a hivatalos radikális-párthoz.

Boszniában és Hercegovinában a kormánybiztos egy régebbi tartományi rendelet alapján felhívást boesajtott ki a hatóságokhoz, a melyben elrendeli, hogy a hatóság a jelenlegi államrendszer ellen küzdő politikai elemek gyűléseit akadályozza meg. Az utasítást azal indokolja, hogy az ilyen gyűlések sokszor verekedéssé fajultak el és így a közbiztonság okából is szükség volt a tiltó rendelet kiadására.

A Vajdaságban a bunyevác—so-kác-párt élénk agitációt fejt ki. Különösen Északbácskára és Északbánságra helyez nagy súlyt, ahol a magyarok támogatására is erősen számít.

A „Politika“ a bánági magyarok szavazati jogáról írva megjegyzi, hogy a magyarok feltétlenül passzívok maradnak, dacára annak, hogy egyedül Bečkerek környékén hatezren bírnak választójoggal.

TÖRÖKORSZÁG NEM ENGED.

A „Torontál“ tudósítójának távirata.

Konstantinápoly, febr. 23.

(Havas.) A népbiztosok tanácsa meghozta ma az utolsó határozatot, amelyeket az angorai nemzetgyűlés elé terjeszt. Azt hiszik, hogy a nemzetgyűlésnek azt fogják javasolni, hogy semmiféle engedményhez ne járuljon hozzá pénzügyi és gazdasági kérdésekben.

NINCS SZEBB, MINT A JÓ INFORMÁCIÓ.

A „Torontál“ tudósítójának távirata.

London, febr. 23.

A lapok közlik a magyar bíróság-nak Károlyi Mihály ellen hozott ítéletét és ezzel kapcsolatban azt írják, hogy Károlyi Olaszország-ból Kanadába készül kivándorolni.

TÖZSDE

Február 23.

Beograd. (Zárlat.) London 49550, Páris 636, Genf 1987, Milano 50480, Prága 312, Berlin 0455, Wien 014485, Bukarest 5250, Szófia 62, Budapest 357.
Zürich. (Zárlat.) Berlin 00239, Hollandia 21075, Newyork 53125, London 2506, Páris 3247, Milano 2567,

Prága 15775, Budapest 01850, Beograd 510, Bukarest 260, Varsó 00115, Wien 0007475, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Napoleon 11000, Font 13700—14000, Léva 1650—1750, Dollár 2900—2975, Francia frank 177—187, Lira 140—146, Osztrák korona 415—436, Lej 14—15, Sokol 89—90, Svájci frank 550—570, Dinár 2725—2925, Lengyel marka 8—9, Hollandi forint 1150—1190.

AZ SHS—OSZTRÁK TÁRGYALÁSOK.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 23.

Az SHS bizottság és az osztrák delegáció között megkezdett tárgyalások a legjobb mederben folynak. Mindkét részről a legteljesebb megértéssel kezelik a kérdést és sikerült is már több ügyben megállapodásra jutni.

A tegnapi napon a bizottság a hadikárpótlások ügyében tárgyalt. Pasity Nikola és Ninesity Momesiló dr. Seipel kancellárral és Grünberger osztrák külügyminiszterrel szűkebb konferencián vett részt, amelyen felolvasták a szakértő-bizottságok javaslatát. A szakértő-bizottságok jelentése alapján nagyjából már meg is egyeztek a hadikárpótlások mikénti rendezése felett.

Az SHS és osztrák delegáció még az est folyamán ülést tartott, amelyen a közlekedés kérdéséről és a gazdasági viszonyok szabályozásáról tárgyaltak.

A mai napon tartandó gyűlés napirendjén az adósságok felosztása és a kisebbségek védelme szerepel.

Az osztrákok az SHS királyságban élő németek, a beogradi kormány megbízottai pedig az Ausztriában élő szlovének érdekében kérnek garanciákat.

Megjavult a Bánág egészségügyi helyzete.

Szünőfélben a vörhenyjárvány.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Bečkerek, febr. 24.

A Bánág egészségügyi helyzete a legutóbbi időben erősen megjavult. A múlt hónapban uralkodott és nagy mértékben pusztított járványok csaknem teljesen megszűntek és minden téren beállott a normális egészségügyi állapot. Ilyenkor, nedves időjárás esetén gyakoriak a ragályos megbetegedések, az idén azonban a hagyományos bajok még nem ismétlődtek meg s remény van arra, hogy egészen elmaradnak.

Az egészségügyi helyzet megjavulásáért a községi és járási orvosokon kívül tevékeny munkásságot fejtett ki a bečkereki egészségügyi hatóság, melynek vezetője Kovacevity Dusan dr. Kovacevity dr. minden intézkedést megtett, hogy a Bánágot megtisztítsa a már-már fenyegetőleg fellépő járványoktól. A veszélyeztetett járások orvosait berendelte és megbeszélte velük a megteendő óvintézkedéseket, amelyeknek szigorú betartása meg is hozta a várt eredményt, a járványos betegségek teljes megszűnését.

Tífuszmebetegedés alig egyné-

hány van Torontál—Temesvármegyében. Ezek a betegek is már gyógyuló félben vannak. A szülők remének, a vörhenynek teljesen ki-törték a méregfogát. Ujabbi meg-betegedések már alig fordulnak elő. A jelenlegi betegállomány járásonként és városokként a következőképpen oszlik meg:

Beeskerek város 8, beeskereki járás 1, kikindai járás 2, novakanjizsai járás 2, novibeeseji járás 4, dzsombolji járás 4, kovaesicai járás 29, panesevoji járás 12, Belaerkva város 1, belacrkvai járás 7, vrsacai járás 1, kovini járás 6, alibunári járás 5. A vörhenytől leginkább veszélyeztetett járás a kovaesicai, mely a statisztikában huszonkilenc beteggel szerepel. Érdekes megemlíteni, hogy a legutóbbi jelentésben ötvenkét esetet említ, amiből arra lehet következtetni, hogy a járvány jelentősen enyhül. A vörheny különben ezen a részen nagyon enyhe lefolyású volt, a múlt héten például mindössze két halálozás történt, ami jóval kisebb szám a rendes halálozási százaléknál. Komolyabb veszélytől tehát ebben a járásban sem kell tartani.

A múlt hónapban foglalkoztunk a spanyolbetegséggel is. Érdeklőd-tünk az irányban, hogy hol és milyen mértékben mutatkozott a spanyol-rém Torontál—Temesvármegyében területén. A kapott felvilágosítás szerint az idén elmaradt a járvány, vidékről alig néhány esetet jelentettek be, melyek kivétel nélkül enyhe lefolyásúak voltak. Több mint valószínű, hogy ezekben az esetekben is erősebben influenza fordult elő, nem a voltaképpeni spanyolbetegség.

A tájékozatlan közön-ség és a kéményseprők.

Horribilis számlák — és a készülő tarifa.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 24.

Nap-nap után seregével érkeznek panaszok arról, hogy a beeskereki kéményseprőmesterek közül egyik-másik tetszésszerűtlen összegben állapítja meg a tisztítás árát, s nem egyszer horribilis összegeket szám-láz és követel a tanácstalan felek-től.

A panaszokkal kapcsolatban ér-deklődünk a városnál a jelenleg érvényben lévő tarifa iránt. Ille-tékes helyen kijelentették, hogy mai napig is még a régi árszabás van érvényben, mely azonban már régen idejét múlt. A város vezető-sege, illetve a kéményseprők ügy-nek elintézésével megbízott városi tanácsnok a közeljövőben magához kéri a kéményseprőmestereket és velük egyetértőleg fogja megállapítani az új arakat.

Ezek után most már az volna a kérdés, hogy a közönség mihez tartsa magát. A régi tarifához, mely már idejét múlt, vagy a kész-ülő árjegyzékhez, melyet még nem is ismer. A leghelyesebb meg-oldás volna, ha a felek a számlákon feltüntetett díjak egy részét megfi-zetnék, a különbözetet pedig utólag, az új tarifa életbelépte után térí-tenék meg.

HIREK

Febr. 25.

1634-ben meggyilkolják Wallenstein hadvezért Egerben, a harmincéves háború kalandos sorsu hadvezérét.

Febr. 26.

1802-ben szül. Viktor Hugó (Ügo), a romantikus iskola legkiválóbb költője. 1871-ben aláírják Ver-saillesben a békeszerző-dést.

1815-ben Napoleon eltávozik Elba szigetéről. A száz napos uralom kezdete.

Házasság. Brájer Tünde zongora-művésznő, ki ősszel művészi kör-utra indult Amerikába, január 25-én a harrisburgi dómtemplom-ban esküdött örök hűségét Kaffka Viktornak, a newyorki Throck-morton & Co bankház társtulajdo-nosának. Ugy Kaffka Viktor, ki a newyorki pénzügyvilágban előkelő szerepet tölt be, mint Brájer Tünde, városunk szülőteje.

Esküvő. Bolgár Leó és Róth Tery folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják esküvőjüket Velika Kikindán. (Minden külön értesítés helyett.)

Véglegesen döntenek a munkaidő és munkaszünet kérdésében. A beo-gradi kereskedelmi- és iparkamará-ban február 25-én az ország keres-kezelmi és ipari egyesületeinek ki-küldötti előkonferenciát tartanak a munkaidő és munkaszünet ügyé-ben. Február 26-án, kedden tartják meg a szociálpolitikai miniszté-rumban a voltaképpeni konferen-ciát, a munkások megbízottainak részvételével, amely valószínűleg több napon át fog tartani. A gyű-lésen végérvényesen határoznak a fenti kérdésekben s így érthető, hogy az ország kereskedelmi és ipari világa, valamint az erősen ér-dekelt munkásság érdeklődéssel te-kint a döntés elé. Az értekezleten a kassági kereskedelmi és iparka-mara képviselőiben Sztanovity Sándor titkár vesz részt.

Betegsége miatt megvált az élet-től. A György Smedereva (Lau-don) utca 20. sz. alatti házban teg-nap este öngyilkosság történt. Pere János 70 éves esős a fászlamban felakasztotta magát. Mire tettét észrevették és a kötelet elvagták, már halott volt. Pere János gyó-gyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől. A rendőrség embe-rei és a városi főorvos még az este kiszálltak a színhelyre, ahol meg-ejtették a helyszíni szemlét. A vá-rosi főorvos jelentésére az ügyész-ség megadta a temetési engedélyt.

Új bakteriológiai állomások. Beograd jelentés szerint a követ-kező helységeken szerveztek új bakteriológiai állomást: Subotica, Varasdin, Kraljenica, Mosztár és Tuzla. Jelenleg huszonegy állomás működik.

Elitelt pénztüntetést. Beogradból je-lenti tudósítónk: Dr. Sztojadinovity pénzügyminiszter tegnap határozat-ot írt alá, mely szerint a beograd-i Szlovénzia Bankot kétszáz ezer dínár pénzbüntetésre ítélte deviza-spekuláció címén. A bank még a tegnapi napon elbocsátotta állásá-ból egyik főtisztviselőjét, akinek a hibájából történt a visszaélés.

Megpróbálta már írógépét javí-tásra Vadon Józsefnek átadni?

Vajdasági gyártmányok a lyoni mintavásáron. A kereskedelemügyi és ipariügyi miniszter leiratban az-zal a kérelemmel fordult a vajda-sági kereskedelmi és iparkamará-hoz, hogy hassanak oda, hogy a március hó 1-eje és 15-ike között megtartandó lyoni mintavásáron mi-nél nagyobb számban vegyenek részt a vajdasági gyárosok. A min-tavásár rendezősege kilátásba he-lyezte, hogy nagyobb vasúti fuvar-kezdvezményt biztosítanak az áruk oda- és visszazállítására. Bár a Bánságban korántsem oly fejlett a gyáripár, hogy eredményesen ver-senyezni tudna a többi állam ipa-rával, mégis több ipartelep van, mely oly elsőrangú gyártmányt produkál, hogy bátran megállhatja helyét.

Közszemlén a beeskereki választói névjegyzékek. Beeskerek város választói névjegyzékeit — mint már megírtuk — változtatás nélkül hi-telesítette a törvényszék. A város vezetősege már meg is kapta a név-jegyzékeket, amelyeket a mai nap-tól nyolc napra közszemlére kitesz. A jegyzékeket bárki megtekintheti a városháza I. emeletén az ötös számu szobában. Utólagos felvételi kérelemnek már nincs helye. A reklamációk legfeljebb az esetleges hamis adatok kijavításáról szól-hatnak.

Vasárnap délután 5 órakor van a gyermekek jelmezes purimbálja a Kaszinóban.

A cseh kormány lovakat vesz az SHS államban. A csehszlovák ál-lam földművelésügyi minisztériumá-nak egy külön bizottsága a már-cius 3-iki országos vásáron Beeske-reen lovakat fog vásárolni. Vásár-lásra kerülnek „Nomius” törzsű mének és kancák, amelyeknek törzskönyvi leszármazása bizonyít-ható.

Tömegesen szöktek a fegyencek. Beogradból jelenti tudósítónk: A drumicai fogházból tegnap éjjel megszökött huszonhét fegyence. A fegyencek a falakat áttörve jntot-tak a szabadba. A esendőség eré-lyesen nyomoz a szökevények után.

Fáraó hitvese az International Bioskopban. A filmipar csodálatos karrierjénél jelentős állomás a Fáraó hitvese című nagy német film megjelenése. Világhír előzte meg, már elkészülte előtt. A híres Lubics Ernő, a zseniális rendező maga köré gyűjtötte a művészek legkiválóbbjait: Wegenert, Jan-nigst, Bassermann — egész tá-borkarat az építészeknek, szobrá-szoknak és historikusoknak a Fáraó hitvese elkészítéséhez. Ha-talmas épületek, egész város támadt Berlin mellett, a Fáraók hajdan-keri világának meglevőenedett képe. Amikor Amerikába kivitték a filmet és Lubics Newyorkban partra szállott, ott olyan ünnepe-lyességgel fogadták, mint egy győz-tes hadvezért. A Fáraó hitvese pe-dig meghódította az amerikaiakat. Özönlött a dollár a film nyomában, gazdaggá tette a német gyarost és rendezőt. Tekintettel a film horri-bilis kölcsöndijára és hogy az International Bioskop mind a két részt egy előadás keretében adja elő, kénytelen a helyáratok mér-sékelten felemelni. Előadások fe-bruár 26., 27. és 28-ikán 5 és 8 órakor. Jegyek kaphatók naponta délután 2 órától a pénztárnál.

Mit használ a Ruhr megszállás? Párisból jelentik, hogy a francia vasutak személy- és árudíjszabását március elsejétől száz százalékkal emelik.

* **Cipőműhely áthelyezés.** Van ezereken az igen tisztelt vevőim-nek szives tudomására adni, hogy műhelyemet február 26-tól (hétfő) a Jégi- (vált Weiteerschán-) féle ház-ból a Pira Laza házába, a volt Bé-nes-féle mészárszék (Aradáci-ut) üzlethelyiségébe áthelyeztem. To-vábbi szives pártfogást kér Thurn Ferenc, cipész.

* **Értesülésünk szerint a Srpska Kruna mozi tulajdonosai új francia típusu vetítógépet kaptak, amellyel kifogástalanul, tisztán vetíthetik a képeket. A vállalkozók nagy súlyt helyeznek arra, hogy csak elsőrendű darabokat, úgynevezett slágereket adjanak. Utalunk a legutóbb elő-adott filmszenzációkra, mint ami-lyen a Frakkos betörő, a Sár-ga rém, a Titkos város és a minden idők legcsodásabb filmproduktuma a Haldokló város, amelyet 24-én, szombaton és 25-én vasárnap játsza-nak. Megrázóan érdekes mesészöve-g, gyönyörű megkapó felvételek kö-tik le a darabban mindvégig a kö-zönség figyelmét. Bünt követ el ön-magával szemben az, aki a csodás film megtekintését elmulasztja. Egyébként utalunk a lapunk más részében olvasható hirdetésre.**

* **Hölgyek!** Akik fésültetni, onde-láltatni, manikűröztetni, fejet mo-satni (villanyhajszáritással) haj-ukat festetni különböző színekre, u. m.: vörös, kék, zöld, szőke, fekete, lila, stb. stb., legújabb párisi divat szerint óhajtanak, úgy forduljanak Kécsity M.-néhez, Slovenascka (Nádor) utca 10. szám, hol szintén legújabb divatu párisi parókák minden színben úgy eladásra mint kölcsön, hajfestékek pedig minden színben kaphatók.

7%-os állami kölcsönkötvényeket megvételre keresnek. Bővebbet: Banatska Trgovačka Agencijánál Aleksandrova-u. 27. Telefonszám 32.

Krezo fájdalomkát aróban? Egész testében?

Használjon ELSA-FLUIDOT!

Szüksége van jólévi, erősítő bedörzsölésre?

Használjon ELSA-FLUIDOT!

Mi kinezsa? fejtájás? fogfájás? Szaggatás?

Használjon ELSA-FLUIDOT!

Akarja-e a legjobbat a fogak, bőr, fej ápolására?

Használjon ELSA-FLUIDOT!

Tulajdonoson érzékeny hideg levegő iránt?

Használjon ELSA-FLUIDOT!

Akar-e fájdalomos állapotú és kozmetikus hálezer?

Használjon ELSA-FLUIDOT!

A valódi FELLER-féle ELSA-FLUIDO sokkal erő-sebb, kiadósabb és hatá-sosabb, mint másoké. Néhány csepp gyakran elegendő, hogy Ön is kijelentse:

„Ez a legjobb, amit valaha próbáltam!”

Keresse az Elsa-Fluidot az összes idevágó üzle-tekben, de kérje csakis a valódi Elsa-Fluidot Feller gyógyszerésztől. — Ha közvetlenül rendel, úgy csomagolással és portóval együtt előfizetés vagy utánvétel mellett alábbi árak irányadók:

3 dupla- vagy 1 speciálisüveg	24	dinár
12 " " 4 " "	84	"
24 " " 8 " "	146	"
36 " " 12 " "	208	"

Ezekhez az árakhoz ezidő szerint még 5% pótdíjat kell számítani. 2024

A leveleket így kell címezni:

FELLER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA DONJA, Centrale 202. sz. (Hrvatska).

Ahol a kormány irányítja a női divatot, Páris: a női divat bölesője. De ezt a bölesőt nem mindig azok ingatják, akik egy-egy új divat-creáció teremtő dicsőségével büszkélkednek. Mostanában például a divat teremtői az egyszerűséget kiáltották ki uralkodó planétává. Az új női divatnak ez az egyszerű jellege azonban — mint a „Times“ írja — máris valóságos kormány-beavatkozást produkált. Franciaország csipke- és toll-ipara selymi meg egyenlő az új divat egyszerűségét, mert ezekben az iparágakban az új divat hatása alatt csaknem félmilliárd frankkal esőkent a kivitel. Fogta magát erre Lucien Dior, a francia kereskedelmi miniszter és komoly átirattal fordult a kereskedelmi kamarához, hogy segítsenek a bajon és ne ejtsék romlásba a virágzó francia csipke-, himző- és tollipart. A kormány beavatkozásának most bizonyára az lesz a következménye, hogy a legújabb női divat ismét fel fogja karolni a csipke-, himző- és tollkészítéset.

Japán jóslat az 1923-iki esztendőre. Tako Schime, a híres japán jósnő, aki 1916-ban meghalt s eredményel jóslta meg az orosz-japán háborút, valamint annak kiemelését, az 1923-iki évre is megjövendölte a történéseket. Ezt a jóslatot most hozza nyilvánosságra a „Maják“ című tokiói újság. Eszerint a jelen esztendőben egész sor véres háborúra van kilátás, amelyekben nemcsak Európa, hanem Ázsia és Amerika is részt vesznek. Német és Lengyelországban forradalom tör ki, Indiában felkelés lesz az angolok ellen és pedig Oroszország segítségével. Közben Törökország és Bulgária az előbbi háborúkban elvesztett területek visszaszerzését kísérik meg. Kínában nagy bonyodalmak lesznek. Japán hatalmába keríti a kínai partot és megszállja Sachalin-sziget és Kelet-Szibéria orosz részét. Tako Schime jövendöke tehát nem nagyon örvendetes. Az általános politikai helyzet egyébként magában foglalja a rettentő profécia beteljesedésének lehetőségét. Annyi bizonyos, hogy a világnak még igen sok megrázkódtatást kell majd átélnie, amíg megérkezik a népek leghőbb kívánsága: a teljes béke.

*** Koresolyákat, orvosi műszereket és minden egyebet nikkelez és galvanizál Krausz, Veliki Beeskerek. Telefon 329.**

A fekete anyacsászárnő. Svaziland királya most Londonban tartózkodik. A király nyugodtan hagyta el és királyságát, mely Transvaal keleti részén van. Lenn van a nagyanyja, ki a feketék között nagy tekintélynek örvend. Alattvalói ropant tisztelik és tiszteletük jeléül egy neveztek el őt: a nőtény elefánt. Az idegenek, akik látták ezt a fekete anyacsászárnét, kissé meglepődtek, mert rendkívül piszkos. Egy söröskaneco és egy palaek között szokott üldögelni, kezében bivalybőr légyesapót tart. Különösen arról híres, hogy esőt tud előidézni, még pedig nemesak tulajdon országában, hanem az egész világon. Mikor a férje meghalt, nem akarta otthagyni a hatalmat. Kényszerítették, hogy mondjon le, az anyacsászárné nem volt hajlandó erre, majd mikor eltávolították, szárazság pusztította az országot és hamarosan visszahívták. A nőtény elefánt

A santa-margeritai szerződés.

— A „Torontál“ tudósítójának távirata. —

Fiume, febr. 23.

Hogy meunyre kívánnak közreműködni mindazok a tényezők, melyek hivatva vannak a két szomszédos ország között a baráti viszonyt és a kereskedelmi összeköttetést helyreállítani, mutatja az is, hogy a mai napon Depoli aelnök elnöklésével összeült egy a legelőkelőbb polgárokból álló bizottság, hogy a santa-margeritai szerződésről tárgyaljon. Az elnök bevezető beszédjében ugyan újból hangsúlyozta, hogy Fiume városa az anekszio álláspontján van, de enged a vezér parancsának és el fog követni mindent, hogy a szerződés mielőbb ratifikáltassék.

ismét kezébe vette a hatalom gyeplőjét és harminc éven át el sem engedte, míg az angol kormány közbe nem lépett.

*** Átutalásokat és csekk kiadásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskerekj Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.**

*** Katonai tudakozó iroda Veliki Beeskereken, Aleksandrova-u. 27. Telefon 32.** Az iroda főnöke Djura Tošić, nyugalmazott törzstiszt. Ezen iroda minden katonai kérdésben felvilágosítást nyújt, nevezetesen: 1. Kinek van joga teljes katonai szolgálat alóli felmentésre. 2. Kinek van joga rövidített szolgálati időre és pedig szolgálni 1 és fél évig 1 évig, 5 hónapig, avagy csak 2 hónapig. 3. Ki köteles kiszolgálni a teljes két évet. Mindenki tanácsot és utbaigazítást kap, milyen alakban hol és minő kérvény nyújtandó be, hogy minél előbb rendezhesse katonai ügyét és mit kell tennie, hogy az esetleg elkövetett mulasztás és hiba jóvátehesék, nehogy többet szolgáljon, mint amennyit a katonai törvény előír.

*** Könnyen hajlik a megfázásra? Tulságosan érzékeny? Fájdalomcsillapítóan és erősítőleg hatnak bedörzsölések és lemosások a valódi Feller-féle Elsafliuiddal. Sokkal erősebb, kiadósabb és jobb mint a sósborszesz. Mint kozmetikum, a fogak, foghús, száj és fejbőr ápolására 25 éve közkedveltségnek örvend. Csomagolással és portóval együtt 3 duplaüveg vagy 1 speciális üveg 24 dinár, 36 duplaüveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldi: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja Centrale 202. sz. (Hrvatska).**

A bizottság ezután a következő öt pontba foglalta össze teendőit:

1. Susak kiürítésének ellenőrzése.
2. Az SHS állam és Fiume közötti határ megállapítása az 1920 november 12-iki rapallói szerződés értelmében.
3. A Fiumével való forgalom megnyitása.
4. A kikötőnek szervezése technikai és közigazgatási szempontból.
5. A fiumei állam működési körének megállapítása a rapallói szerződés 4-ik pontja értelmében.

Ezután megválasztották az egyes albizottságokat, melyek a paritetikai bizottság elé terjesztendő emlékiratot fogják kidolgozni.

Keskenyvágányú vonatot építenek.

A Récei uradalom újabb terve.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 24.

A „Torontál“ tegnapelőtti számában rövidesen megemlékeztünk arról, hogy a Récei uradalom iparvágányt épít majorjából a szárcsai vasuti állomásig, amellyel több környékbeli birtokos részére hozzáférhetővé tenné a beeskerek-szécsányi vasutvonalat.

A Récei uradalom egy újabb tervéről tudunk meg most részleteket, amely az elsőnél sokkal nagyszabásúbb eszmét kíván megvalósítani. Az uradalom igazgatósága ugyanis a legkomolyabban foglalkozik azzal a tervvel, hogy a Béga-csatornát vasuti vonallal összekösse Szárcsánál a beeskerek-szécsányi vonallal. Ezen a szakaszon keskeny nyomtávu vasutat kívánnak építeni, melynek Srpski Itebejnél a rakodó ponton volna az induló állomása, áthaladva az újonnan kibővített Vida-pusztán és megállóhelye volna Supljaja (Istvánföldre érintésével), ahol a Récei uradalmon keresztül, a szárcsai vasutállomásig vezetne. A vonal hossza tizenkilenc kilométer volna és építési költségei meghaladják a husz millió dinárt.

A keskenyvágányú vasutat részvénytársasági alapon létesítenék. Az érdekelt községek képviselőtestületei már régebben olynemű határozatot hoztak, hogy a lakosokat birtokuk nagyságához képest megfelelő számú részvények jegyzésére kötelezi. A határozat a legközelebbi

megyei közgyűlés elé kerül, mely valószínűleg jóváhagyja.

A keskenyvágányú vonat Itebejtől a Vida-pusztáig a törvényhatósági ut, onnan pedig a járási ut mellett halad. A szükséges területet, melyet az ut területéből hasítottak ki, díjtalanul megkapja a részvénytársaság.

Az itebeji állomást és fűtőházat Itebej magára vállalta. Supljaja valószínűleg szintén átenged egy erre a célra megfelelő épületet.

Sport

Footballisták! Felhívtnak mindazon játékosok, akik a „Kadima“ Sportklubban eddig szerepeltek, továbbá akik eddig még nem szerepeltek és játszani óhajtanak, nagy az aktív, mint az összes ifjúsági játékosok, hogy vasárnap, folyó hó 25-én a Vojvodina (Rózsza) külön helyiségekben a d. n. 3 órakor megtarandó játékos összejövetelen fontos megbeszélések végett minél nagyobb számban pontosan megjeleni szívekedjenek. — A footballszakosztály vezetője.

Reiner Lajos fahereskedő Movisad

Laze Kostica (Szechenyi) utca 3. szám
Telefon: Iroda 188. Sürgőnycim: „Foresta“

Nagy raktár mindenféle épületfa és deszka, anyag nagy készletek, prima fichta asztalosdeszka minden méretben.

Fatelepek a Strand mellett.
Telefon: Teleg 291. 54

Meghívó.

Az Ady-Társaság folyó évi március hó 11-ikén este 8 órakor tartja a veliki-beeskereki Kaszinótársaság nagytermében

alakuló ülését,

amelyre minden a kultúra iránt érdeklődőt tisztelettel meghív az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Tisztikar megválasztása.
3. Alapszabályok felolvasása.
4. Esetleges indítványok.

A tárgysorozat letárgyalása után lesz a társaság első

felolvasó ülése.

Veliki Beeskerek, 1923 február 24.

Jómenetelű fűszer- és festékkereskedés

a Bánát egyik nagyobb városában, más vállalkozás miatt eladó.

Cimmet szolgál elap kiadóhivatala

BERSON
GUMMISAROK és GUMMITALP
Olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban óv nedvesség és hideg ellen!

KINO a Srpska Krunában.
Szombat, febr. 24. és vasárnap, febr. 25-én
A haldokló város.

Erősen drámai film 6 felvonásban, Holga Madsennal a főszerepben
A szezon legnagyobb és legmeghatóbb filmje

Meghívó.

A Velikibecskereki Ipartestület 1923. évi március hó 4-én délután 3 órakor, az alapszabályok által előírt számú tagok meg nem jelenése esetében március hó 11-én, ugyancsak délután 3 órakor, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül, az Ipartestület tanácsstermében (Krunska u. 9. sz. a.) tartja

rendes évi közgyűlését, melyre a tag urak ezennel tisztelettel meghívataknak.

Veliki Becskerek, 1923. évi febr. hó 5-én tartott rendes havi előljáró-sági üléséből.

Pepovity Bogdán, Jovanovity Bózsa, ipart. jegyző. elnök.

Napirend:

1. 4 jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Évi beszámoló jelentés.
3. A számvizsgálók jelentése.
4. A felmentvény megadása.
5. Az előjáróság lekötésének.
6. Az ad hoc elnök választása.
7. Egy elnök, két alelnök, husz rendes előjáró, négy helyettes, három számvizsgáló választása.
8. 1923. évi költségvetés előterjesztése.
9. Netaláni indítványok.

Valódi szegedi paprika

kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os plombirozott zsákokban 299

Vesica Emilnál Suotlicán, Stosova u. 3.

Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Intelligentes 298

Kinderfräulein
mit Jahreszeugnissen,
sucht Dauerstelle
mit Familienanschluss.

LYA MAJEN Subotica, Kuhačeva u. 8.

A Melenci vasúti állomással szemben fekvő

téglagyár

5 hold földdel és épületekkel olcsón eladó. Ügynököket díjazok.

Mita Gágity, Stari Becsej.

Lucernamagot

elad nagyban és kicsinyben 10 kg-on felül 258
Generalna Filijala za Vojvodinu Prve Srpske Zemljoradničke Banke, V. Bečkerek
Telefon 103 Petrogradska u. 13.

Eladó

6-os és 8-as magánjáró Máv. gyártmányú cséplőgarnitúra 35 HP Diesel-motor, 5 HP álló gőzgép kazánnal. 100 m/m-es centrifugai és 150 m/m-es rotációs szivattyú.

Vállalok: Autogén-hegesztés és vágást. Kazán-, gép- és motorjavításokat a legmesszebb menő garancia mellett. Vizezték és fürdőszoba berendezéseket.

Petrás László Vel. Bečkerek, Brigadira Ristitya u. 2218. szám 32

Parfumerie Eau de Cologne
Parfume
Poudre
Creme

„Berceuse.”

engros

eladás

Novisad
Jermenska u. 3.

Kapható
mindenütt

KARBID

ismét érkezett és bármely mennyiségben kapható eredeti gyári áron

Özv. Guttman Jakabné és Fainál Vel. Bečkerek.
Telefon 96. 325 Telefon 96.

„OLIN” padlóolaj

a jelenkor legjobb pormentesítő olaja,
amellett szagtalan és áron a legolcsóbb.

837 Egyedüli elárúsítója Veliki Bečkereken

Weiterschan festékáruszakülete.**Eladó háztelkek****Beogradban**

Generalna Filijala za Vojvodinu Prve Srpske Zemljoradničke Banke, Veliki Bečkerek

Telefon: 100.

Petrogradska u. 13.

eladja a Banjicai-dombon (Banjičko brdo) lévő parcellázott birtokát a legolcsóbb áron és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

A parcellák Öfelsége nyári laka és a nőorvosok szanatóriumának közvetlen közelében vannak. 236

Közelebbi felvilágosítással szolgál a fenti Bank.

Az écskai országot mentén (a cukorgyárral szemben) a muzsljai komp felé elterülő két és háromnegyed hold szőlő gazdasági épületekkel együtt jutányos áron eladó.

Misa Senečan Veliki Bečkerek, Car Dusanova (Váraljai) u. 1051. 300

Egy fűszerüzlet

a Német-negyedben, italmérés és trafikengedéllyel, esetleg lakással együtt eladó. 331

Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Modern hálószobaberendezések.

vendéglői székek és asztalok a legjutányosabb áruk mellett kaphatók 309

HIZLI FERENC épület- és bútorszállító Obilityeva (Zápolya) utca, a csirkepiaccal szemben

Poloskairást garancia mellett vállal.

Megvételre kerestetik egy használt 338

decimal-mérleg.

Cim a Torontál kiadóhivatalában

Elado

egy teljesen jókarban levő kukoricamorzsológép és egy 3 1/2 HP benzínmotor.

Bővebb felvilágosítást nyújt Misa Dragosev kovácsmester, Miletityeva (Temesvári) utca. 322

Eredeti Wolfner-féle 298

gépszijak

új és keveset használtak, 100—200 m/m-ig. Duplaszjak 180—450 m/m-ig jutányos áron kaphatók Petrás Lászlónál Vel. Bečkerek, Brigadira Ristitya (Aradaci) u. 2218. szám.

Szemfedeleket, koporsódiszeket, tapétákat és mindenféle temetkezési cikket gyári áron ajánl 207

„PAX”

temetkezési cikkek nagykereskedése NOVI SAD Kralja Petra u. 4, az udvarban.

Sürgöncim: Jutesif, Novisad. Telefon 403. 58

Schiff Ábrahám

Novi Sad, Futoski put 4.

Gyár: a kamenici uti átjárónál.

Zsák-, ponyva-, zsineg-nagykereskedés.

Zsák- és ponyvakikészítő és varrótelep.

Fiókok: Beograd, Kraljeva Marka u. 7. Wien, Blindengasse 46/a. Budapest, Vilmos császár-u. 33 Gyár: Budapest, Daróczy-ut.

Külön ponyva- és zsákkölcsönzőosztály! Használt zsákok vétele és eladása!